

Kuituus Podcast

Jakso 7: Tolkkua tekstiilivirtoihin

[äänite alkaa]

Intro [00:00:01]: Aalto-yliopiston podcast. [äänimerkki]

Sini Suomalainen [00:00:05]: Suomessa syntyy 100 000 tonnia poistotekstiiliä vuodessa. Sen erilliskeräys alkaa vuonna 2023, nyt etsimme sille käyttökohteita. Minä olen Sini Suomalainen, Kuituus-hankkeen vetäjä. Tutustu aiheeseen kuituus.aalto.fi. [tunnusmusiikkia]

Intro [00:00:21]: Poistotekstiilistä tuotteeksi. Kuituus-podcast.

Sini Suomalainen [00:00:26]: Kuituus-podcastissa on tänään vieraana Director Sourcing Lindströmiltä, Kristiina Tiilikainen, sekä erikoistutkija Helena Dahlbo Suomen ympäristökeskuksesta. Tervetuloa.

Helena Dahlbo [00:00:37]: Kiitos.

Kristiina Tiilikainen [00:00:38]: Kiitos.

Sini Suomalainen [00:00:39]: Helena, teiltä ilmestyi vastikää tuore selvitys Suomen tekstiilivirroista, mistä siinä selvityksessä oli kyse?

Helena Dahlbo [00:00:46]: Siinä kartoitettiin Suomen kodintekstiilien, vaatteiden ja teollisuustekstiilien käyttöä ja käytöstäpoistoa vuodelta 2019. Eli tarkasteltiin sitä paljonko käytetään tekstiilejä vuodessa ja minkälaisia reittejä ne lähtee käytön jälkeen eteenpäin.

Sini Suomalainen [00:01:07]: Kristiinakin on ollut tästä kuulolla ja Lindströmiä on siitä haastateltukin, minkälaisia tarpeita teillä on tällaiselle selvitykselle?

Kristiina Tiilikainen [00:01:15]: Jos ajatellaan sitä, että olemme sitoutuneet kierrättämään meillä asiakkailta pyörivät tekstiilit vuoteen 2025, 100 prosenttisesti, globaalisti, se että saamme Suomesta, joka on meidän suurin yksittäinen markkina-alueemme niin hyvää tietoa siitä mikä on tämänhetkinen tilanne, niin kyllähän se antaa pohjaa meidän omalle tekemisellemme ja meidän omille tavoitteiden saavuttamiselle.

Sini Suomalainen [00:01:44]: Nyt mietitään todella paljon miten tekstiilien kiertotalous lähtisi toimimaan, se oli varmaan syy miksi asiat piti tarkemmin selvittää. Aika paljon oli tähän mennessä viitattu tutkimukseen tai selvitykseen mikä oli tehty vuoden 2012 luvuista.

Helena Dahlbo [00:01:57]: Joo.

Sini Suomalainen [00:01:59]: Kävisitkö Helena vähän läpi, mitä sieltä sitten löytyi, tässä uudessa selvityksessä?

Helena Dahlbo [00:02:03]: Ensinnäkin tämä poikkesi siitä aikaisemmasta, me katsomme nyt koko tekstiiliteollisuutta tai kaikkia tekstiilejä, aikaisemmin keskityttiin vaatteisiin ja kodintekstiileihin. Tässä oli nyt lisänä teollisuuden tekstiilit. Sikäli tämä

tarkastelu oli uniikki, tästä kokonaisuudesta ei ole vertailutietoa meiltä eikä oikeastaan tietääksemme muissakaan maissa ole tehty tällä laajuudella tarkastelua. Tässä oli suppeampi osio, joka keskittyi vaatteisiin ja kodintekstiileihin. Niitä tuloksia voi verrata siihen 2012 selvitykseen ja siihen nähden yllättävää oli, että näyttää siltä kuin meillä vaatteiden ja kodintekstiilien kulutus ei juurikaan ole kasvanut vuodesta 2012. Tämä on yllättävää sikäli, kun me tiedämme, että vaatteiden kulutus globaalisti on noussut ja nousee koko ajan. Meillä tätä vastaavaa ei havaittu. Toinen merkittävä asia oli, että vaatteiden ja kodintekstiilien erilliskeräys, eli se miten paljon olemme saaneet poistotekstiilejä käytön jälkeen kerättyä talteen hyväntekeväisyysjärjestöjen ja osittain jätelaitosten toimesta. Se volyymi on noussut merkittävästi, melkein 40 prosenttia noussut vuodesta 2012. Se luo jo pohjaa sille, että me saamme helpommin kierrätykseen tekstiilejä, kun meillä on tämä keräys lähtenyt kasvamaan. Vielä sanoisin laajemmasta kokonaisuudesta, siitä selvisi, ei välttämättä ole yllätys sellaisille, jotka tuntee tätä aluetta, mutta Suomen talous tekstiilien osalta on vahvasti kytkennässä ulkomaankauppaan. En nyt muista prosentteja, mutta valtaosa tekstiilituotteista tuodaan meille ulkomailta. Iso osa myös meidän tuotannosta lähtee ulos.

Sini Suomalainen [00:04:33]: Lindströmin näkökulmasta, mihin Kristiina kiinnitit huomiota, kun tutustuit siihen selvitykseen?

Kristiina Tiilikainen [00:04:39]: Kiinnitin varmasti eniten huomiota siihen, mitä näille poistotekstiileille sitten tapahtuu. Olin siinä mielessä tyytyväinen, että kaatopaikalle niitä ei niinkään paljoa päädy. Kyse on siitä, että 61 prosenttia päätyy energian hyödyntämiseen, eli käytännössä se poltetaan energiaksi. Tietenkin tämä luku on se, mitä henkilökohtaisesti ja myöskin Lindströmiläisenä mielelläni näen, että se luku pienenee pienenemistään, kunne se on nolla.

Sini Suomalainen [00:05:18]: Mitenkäs Sourcing, teet hankintoja, ymmärtäisin tämän tittelin näin. Miten kierrättäminen liittyy teidän hankintoihin?

Kristiina Tiilikainen [00:05:27]: Se liittyy todella monella tavalla meidän hankintoihin. Ehkä yksinkertaisin suora viiva minkä voin sanoa, kun me palvelemme asiakkaita, eli hankimme heille erilaisia tekstiilejä, meidän asiakkaila on hyvin erilaisia tarpeita. Jos me haluaisimme kaikkein helpoiten kierrätettäviä tekstiileitä, kaikilla työntekijöillä olisi valkoisesta puuvillasta tehdyt työvaatteet. Sehän ei tietenkään ole mahdollista, koska ihmisillä on hyvin erilaisia tarpeita työympäristössä. Joillakin tarvitsee olla hyvin mukavaa kurotella ja kyyristellä ynnä muuta, jolloin siihen kankaaseen tarvitaan joustoa. Toisaalta on myös paljon tilanteita, jossa tarvitaan nimenomaan suojaa. Jos ajatellaan hitsaria, eihän hän voi hitsata valkoisessa puuvillavaatteessa, siinä täytyy olla muitakin tekijöitä mukana. Tai sitten näillä leveysasteilla pimeässä työskentelyyn tarvitaan erilaisia huomiovärejä ja heijastavia pintoja. Jos puhutaan näistä erilaisista vaatteista ja materiaaleista, niiden kierrätettävyys on vaihtelevaa. Valkoinen puuvilla on helppo kierrättää, sitä kaikki haluavat. Mutta kun puhutaan erikoisominaisuuksia omaavista kankaista, niiden kierrättäminen on hyvin paljon haastavampaa. Osittain tällä hetkellä niille ei ole keksitty käyttöä, ei ole löydetty käyttöä mihin niitä voisi kierrättää. Tämä on sellaista mitä hankinnassa pitää ottaa huomioon, miten me pystymme saamaan mahdollisimman hyvin kierrätettävää materiaalia millään tavalla kuitenkin riskeeraamatta meidän asiakkaiden työ mukavuutta tai turvallisuutta.

Sini Suomalainen [00:07:25]: Tiedätekö, onko tuotantopäässä kiinnitetty miten paljon huomiota siihen, että työvaatteet olisi kierrätettävämpiä? Miten se otetaan tuotesuunnittelussa huomioon?

Kristiina Tiilikainen [00:07:39]: Voin sanoa suoraan, että aikaisemmin se ei ollut mikään suunnaton kriteeri, mutta viime vuosina se on noussut yhä tärkeämpään rooliin. En varmasti liioittele, jos sanon, että jokainen valmistaja ja suunnittelija miettii tällä hetkellä sitä, kuinka vaatteista voitaisiin tehdä kierrätettävä, kun sen on täytettävä muitakin tarpeita mitä on olemassa. Koko ajan onneksi myöskin kehitellään uusia materiaaleja ja uusia raaka-aineita, uusia kuituja, jotka ovat kierrätettäviä ja joita voidaan käyttää korvaamaan vanhoja raaka-aineita ja kuituja, joita ei ole voitu kierrättää.

Sini Suomalainen [00:08:26]: Sekä Aalto että SYKE tekee paljon yhteistyötä Lindströmin kanssa, etenkin Lindströmin käsipyyhkeiden kanssa. Ne on sitä hyvää, helposti kierrätettävää materiaalia, jonka kanssa on hyvä tehdä kokeiluja.

Helena Dahlbo [00:08:38]: Meillä on menossa vähän kuin tarkastelu, elinkaaripohjainen tarkastelu, jossa katsotaan hyötyjä mitä saadaan Lindströmin käytännöistä, kun pyyherullaa voidaan käyttää uudelleen värjättynä likaisempiin, tai miten sen nyt sanoisi, ehkä likaisempiin kohteisiin kun mitä valkoisia rullia. Minkälaisia lisähyötyjä saadaan, jos se materiaali siitä vielä kierrätetään ja käytetään materiaalina uudelleen. Tässähän on Aalto-yliopistossa kehitetty Ioncell-prosessi, missä pystytään puuvillakuitua kierrättämään. Sellaisia tarkasteluja meillä on menossa Lindströmin ja Aalto-yliopiston kanssa.

Sini Suomalainen [00:09:33]: Kristiina, siinä vaiheessa, kun suunnittelette vaatteita ja teette hankintoja, mietitte niiden materiaalien kierrätettävyyttä, mutta onko teillä kierrätysmateriaalia käytössä itsellänne?

Kristiina Tiilikainen [00:09:44]: Me käytetään jonkin verran kierrätysmateriaaleja tällä hetkellä, mutta kun ajatellaan sitä massaa mitä me pyöritämme, rehellisesti sanottuna tällä hetkellä ei ole saatavissa niin suunnatonta määrää kaikkia mahdollista kierrätettynä. Toisaalta vieläkin löytyy sellaista ajattelua, että kierrätysmateriaalit maksaa hieman enemmän. Löytyy ajattelua, että täytyy se viimeinenkin sentti hinnasta tiristää pois, jolloin kaikki eivät ole valmiita maksamaan siitä, että materiaalit on kierrätettäviä. Toki on otettava huomioon, että kierrätysmateriaalien ominaisuudet eivät välttämättä ole sopivia kaikkiin työympäristöihin. Niissä on vielä myöskin kehitettävää. Meillä on hyviä kierrätysmateriaaleja, jotka sopivat moniin työtehtäviin, mutta on myös sellaisia työtehtäviä, joissa vaaditaan erittäin kovaa laatua työvaatteelta. Silloin voi sanoa, että aina ei kierrätysmateriaali ole kaikkein paras mahdollinen. Usein on niin, että kierrätetyissä kankaissa, jota mekin käytämme, kierrätyskuitua käytetään vain

osittain siinä mukana. Siinä on kestävyysden vuoksi pakko olla mukana neitseellistäkin kuitua.

Sini Suomalainen [00:11:12]: Näinhän se on. Tätä meidän tutkijat yrittävät ratkaista, että miten niistä saisi parempia ja parempia. Oli sellainen huomio siellä tekstiilivirtaselvityksessä, että pesuloista tuleva poistotekstiilimateriaali on kasvanut, onko se merkittävästi vai jossain määrin. Mitä sanot Helena?

Helena Dahlbo [00:11:28]: Jossain määrin. Se oli kai tuplaantunut muistaakseni vuoteen 2012 nähden, mutta se on aika pieni kokonaisvolyymi. Se oli jotakin muutama sata tonnia aikaisemmin ja nyt oli... niin ehkä se oli viitisen sataa tonnia silloin aikaisemmin ja nyt noin tuhat tonnia. Tällainen havainto, on kasvanut. Sitä mietimme, mistä se johtuu ja varmaan yksi tekijä on se, että tässä on saatu tietoja useammalta pesulalta näistä poistotekstiileistä, mutta olisiko myös niin, että vuokraustoiminta on lisääntynyt. On enemmän volyymiä, mitä pyöritätte ja mitä poistuuakin käytöstä. Kuulostaako se Lindströmin mielestä sellaiselta kehitykseltä, mitä tässä on tapahtunut?

Kristiina Tiilikainen [00:12:27]: Kyllä se yhdeltä syyltä kuulostaa. Ihan siitä yksinkertaisesta syystä, että vuokraaminen on erittäin vastuullista toimintaa. Jos ajatellaan, että me pystymme vuokratekstiileissä käyttämään tuotteet loppuun asti. Varsinkin kun puhutaan vakiomallistosta, jota voidaan kierrättää useammalla asiakkaalla. Toinen tekijä on se, kun ajatellaan tätäkin tutkimusta ja edellistä vuodelta 2012, siitä on aika monta vuotta aikaa. On myös tullut enemmän vaihtoehtoja. Me olemme vuosikausia kierrätetty, kuten sanottu, kaikkein helpoimpia tuotteita, eli meidän sisäryityksen, Comfortan, vuodetekstiilejä ja pyyhkeitä. Tällaisia ollaan pystytty kierrättämään jo kauan. Mutta työvaatteiden puolella se on ollut huomattavasti rajallisempaa. Meilläkin on mennyt polttoon työvaatteita, mikä, kuten aikaisemmin mainitsin, ei ole kaikkein ihanteellisin tapa käyttää poistotekstiilejä. Nyt kun on tullut vaihtoehtoja, esimerkiksi Lindströmhän allekirjoitti viime vuoden lopulla sopimuksen Resterin kanssa, joka tarkoittaa että meidän työvaatteista menee heille

uudelleen kuiduksi tehtäväksi merkittävä osa. Ihan kaikki sinne ei pysty menemään, kaikkea he eivät vielä pysty kuiduttamaan, mutta me pystymme erittäin paljon suuremman osan siirtämään poltosta tällaiseen jatkojalostettavaan muotoon.

Helena Dahlbo [00:14:10]: Resterin konsepti tulee yhdessä Lounais-Suomen Jätehuollon poistotekstiilin jalostuslaitoksen kanssa parantamaan huomattavasti meidän nykyistä tilannetta. Nythän tässä meidän selvityksessä materiaalin hyödyntämiseen saatiin vain prosentin verran siitä poistotekstiilin määrästä mitä oli erilliskerätty talteen. Se on aika pieni osa ollut eikä ole juurikaan kasvanut siitä 2012, mutta nyt on käynnistymässä näinä viikkoina Paimiossa poistotekstiilien jalostuslaitos. Sitä myötä saadaan myös Resterille menevää yritystekstiiliä kuin myös kuluttajilta kerättyä poistotekstiiliä lajiteltua ja sitä myötä saadaan helpommin hyödynnettäväksi ja enemmän hyödynnettäväksi. Tämä tilanne tulee muuttumaan tässä piakkoin.

Sini Suomalainen [00:15:09]: Tässä välissä pakko muistuttaa, kuidutus ei vielä ole ratkaisu vaan vasta sitten kun se tehdään tuotteeksi, joka korvaa neitseellisiä tuotteita.

Helena Dahlbo [00:15:18]: Niinpä.

Sini Suomalainen [00:15:19]: Ymmärsin että tässä kuviossa, kun teette sopimuksen Resterin kanssa, te Lindström tai joku muu yritys, teillä on jonkunlainen yhteinen agenda ja etsitte yhdessä jatkokäyttäjiä. Onko näin?

Kristiina Tiilikainen [00:15:31]: Kyllä se pitää paikkansa. Esimerkiksi Lindström yrityksenä tuntee hyvin paljon toimijoita tekstiilialalta eri puolilla Eurooppaa, Suomessa ja myös Euroopan ulkopuolella. Me olemme selkeästi Resterin kanssa jopa ihan sopimukseen asti kirjattu, että teemme yhteistyötä, ja jos meillä löytyy

vinkkejä siitä mikä yritys voisi olla kiinnostunut tämän tyyppisistä kuiduista ja voisi niitä hyväksi käyttää johonkin, me ehdottomasti pyrimme luomaan näitä kontakteja.

Sini Suomalainen [00:16:09]: Onko itselläsi mielessä toimialoja, minkä olisi syytä herätä tämän asian suhteen?

Kristiina Tiilikainen [00:16:15]: Voin sanoa tietysti tällaisessa yrityksessä työskentelevänä, ainahan sitä näkee unta, että jos jonain kauniina päivänä tekstiileistä saatava kuitu voitaisiin uudelleenkäyttää tekstiileihin. Tällainen on kaikkein ihanteellisimmin mihin olisi aivan ihana päästä. Me ei nyt vielä siinä olla, mutta aina kannattaa katsoa tulevaisuuteen ja jonain päivänä se unelma mikä meillä pyörii mielessä, voi todellakin olla ihan totta.

Sini Suomalainen [00:16:49]: Juuri näin. Tässä vaiheessa voisi sanoa, että komposiittikin on parempi kuin poltto, vai oletteko eri mieltä?

Kristiina Tiilikainen [00:16:57]: Kyllä ihan oikeasti on parempi, että se käytetään johonkin konkreettiseen, tarpeelliseen tuotteeseen, kun se että vaan poltetaan energiaksi.

Helena Dahlbo [00:17:09]: Kyllä näin voi ajatella. Komposiitit ei kuitenkaan ole hyvä ratkaisu pidemmän päälle. Siitä materiaali ei ole enää helposti saatavissa uudelleen kierrätykseen. Ihanteellisinta olisi, että saataisi materiaalit yhdenkin kierrätyksen jälkeen uudelleen kierrätykseen. Sikäli se, että niitä sotketaan keskenään, ei ole paras mahdollinen ratkaisu. Sitä nyt tehdään monen materiaalin osalta kyllä.

Kristiina Tiilikainen [00:17:39]: Tämähän ei ole mikään sprintti, tämä on maraton. Otamme askeleen askel kerrallaan eteenpäin ja pikkuhiljaa parannetaan tilannetta. Kuten sanottua, kaikilla ne unelmat on, että päästäisi täysin suljettuun kiertoon, että

meidän ei enää tarvitsisi käyttää neitseellisiä materiaaleja. Ja sitä maa-alaa mitä käytetään puuvillan viljelyyn, voitaisi käyttää ruuan viljelyyn, mikä olisi paljon mukavampaa kaikille meille.

Sini Suomalainen [00:18:09]: Jos vielä palataan selvitykseen, siinä oli ilahduttava piirre, että vaikka julkisissa keskusteluissa vaikuttaa, että älyttömästi käytetään tekstiilejä ja nimenomaan pikamuoti on hurjassa nousussa, niin selvityksen mukaan Suomessa ei kuitenkaan näin ole.

Helena Dahlbo [00:18:27]: Se oli yllättävää kyllä ja positiivista, että meillä nimenomaan vaatteiden ja kodintekstiilien osalta kulutus ei ole kasvanut. Pikemminkin meillä saattoi 2012 luvut olla hieman alakanttiin, koska tähän uuteen selvitykseen nähden sieltä puuttui muun muassa ulkomaanverkkokaupan osuus ja kotimaiset pienet yritykset, niitä ei tilastoinnissa tule mukaan. Tässä uudessa selvityksessä niiden osuus arvioitiin ja sitä kautta saatiin mukaan. Eli 2012 volyymit on ehkä hiukan alakanttiin. Siihen nähden vielä voidaan ajatella, että kulutus on jonkin verran laskenut. Tätä samaa on meille... Meidän ohjausryhmässä oli mukana muoti- ja urheilukaupan edustaja, sekä Suomen Tekstiili- ja Muoti -edustaja. Molemmat olivat tehneet samaa havaintoa, että euromääräiset summat mitä vaatteisiin käytetään, ovat olleet laskusuunnassa. Meidän tuloksissa katsottiin massoina ja sekin osoitti että olisi laskusuunnassa.

Sini Suomalainen [00:19:51]: Mutta tätä on kuitenkin riittävästi vielä jatkojalostukseen, puutetta ei kuitenkaan tule, vaikka ei ole ollut hirveää kasvua pikamuodin osalta.

Helena Dahlbo [00:19:59]: Luulen, että meillä on paljon varastoissa tekstiilejä. Tekstiili on kuitenkin sellainen materiaali, mihin ihmisillä on tunneside. Niitä ei kovin helposti jäteastiaan heitetä. Odotetaan että sille löytyisi järkevämpää käyttöä ja kierrätysmahdollisuuksia. Voi olla, kun 2023 velvoitettava tekstiilijätteen erilliskeräys

käynnistyy jätelaitosten toimesta, siinä voi tulla ensikädessä aikamoisia massoja varastoista, mutta sitten se purkautuu.

Sini Suomalainen [00:20:47]: Voin kuvitella, oma kokemus kertoo samantyyppistä. Jos katsotaan, mitä mittareita siellä oli, mitä te näette, mitä kannattaisi erityisesti lähteä parantamaan, jos ajatellaan että viiden tai kymmenen vuoden päästä tehdään seuraava selvitys, mitkä mittarit olisi toisessa asennossa?

Helena Dahlbo [00:21:03]: Ensisijaisesti haluaisin nähdä, että kulutus tästäkin vielä laskee. Päästäisi siihen, että ostetaan vähemmän, ostetaan kestäviä vaatteita, mitä voi käyttää useita vuosia ja mitkä soveltuu uudelleenkäytettäväksi kun ei enää niitä käytetä. Kaiken kaikkiaan tekstiilien kestävyys lisääntyy. Myös se, että saataisi erilliskeräyksellä entistä enemmän talteen, ja erilliskerätty materiaali päätyisi materiaalina hyödynnettäväksi tai uudelleen käyttöön. Ensisijaisesti uudelleenkäyttöön, mutta mikä ei kelpaa uudelleenkäyttöön, niin saataisi materiaalina hyödynnettyä. Meillä se energiahyödyntämisen osuus pienenesi huomattavasti. Kuten Kristiina sanoi, kaikesta poistotekstiilistä oli vielä 60 prosenttia, joka meni energiana hyödynnettäväksi. Kaatopaikoille meillä ei mene enää mitään, se on ollut kiellettyä jo 2016 lähtien. Polttoon menee sekajätteen mukana oleva tekstiilijäte.

Sini Suomalainen [00:22:26]: Tässä on se hyvä puoli, jos ajatellaan että Suomi haluaa olla tekstiilien kiertotalouden edelläkävijä maa, jos meillä ei ole kasvatettu pikamuodin kulutusta ja se on ensimmäinen asia, että kulutetaan yksinkertaisesti vähemmän, ollaan siinä jo hyvässä asennossa näyttämään mallia muillekin. Onko teillä näkyvissä kehityssuuntia mihin tekstiilien käyttö ja tekstiilivirrat tässä seuraavan kymmenen vuoden aikana teidän näkökulmista kehittyisi?

Kristiina Tiilikainen [00:22:54]: Jos ajattelen yrityskäytön kannalta, selkeästi näkee sen, että ihmiset arvostavat käyttömukavuuden lisäksi myös kestävyyttä ja toisaalta

hyvin paljon on alkanut kuulua sellaista puhetta, että aletaan myös tekstiilien puolella arvostamaan paikallisuutta. Ammattipuolella nimenomaan. Aikaisemmin teetettiin jossain kauempana edullisesti massoittain tuotteita, nyt aletaan enemmän katsoa sitä, että ei tuhlaa resursseja myöskään pitkiin logistisiin ketjuihin vaan tuotanto olisi lähempänä ja tavallaan se olisi persoonallisempaa. Ikään kuin tietää kuka sen vaateen tekee. Se ei ole enää näkymätöntä massaa. Sama pätee myöskin raaka-aineisiin. Entistä enemmän yritykset ja yksityiset ihmiset ovat kiinnostuneita siitä mistä materiaali tulee ja kuinka se on tuotettu, kuinka vastuullisesti se on tuotettu. Mikä on aivan fantastinen kehityssuunta, täytyy myötää.

Helena Dahlbo [00:24:14]: Minä ehkä näkisin, en tiedä ollaanko menossa siihen suuntaan, toivoisin että meillä kotimaassa käytettyjen vaatteiden hankinta lisääntyisi. Nythän meillä viedään paljon uudelleenkäytettäviä erilliskerättyjä tekstiilejä ulkomaille. Sen sijaan että tarvitsisi vientiä, millä voi olla omia huonojakin puolia, että saataisi kotimaassa käytettyjen tekstiilien kysyntää kasvatettua.

Kristiina Tiilikainen [00:24:52]: Tuo on varmaan sellainen asia, josta kiistaa ei meidän välille synny. Jokainen, joka on matkustanut maailmalla, on nähnyt niitä jätevuoria mitä eri maissa saattaa tienvarsillakin olla, ja kyllä sieltä tekstiilinriekaleitakin näkyy. Ehdottomasti kannattaisi vastuullisiin ratkaisuihin päätyä tässä kotimaan puitteissa silloin kun se vaan suinkin on mahdollista ja sen osuus kasvaa.

Helena Dahlbo [00:25:23]: Ja sehän on osittain meistä ihmisistä, kuluttajista kiinni, että me halutaan ostaa niitä käytettyjä vaatteita.

Kristiina Tiilikainen [00:25:30]: Mielestäni on hienoa, että Suomessa tehdään tällaista tutkimusta ja on syntynyt uutta liiketoimintaa kierrätyksen saralla ja minä näkisin mielelläni sellaisen kehitysketjun, että tätä samaa ajattelua vietäisi muuallekin maailmaan. Lindström itse toimii 24:ssä maassa ja voin sanoa, kun me etsitään kaikissa meidän toimintamaissa ratkaisuja sille, mihin me kierrätämme meidän

tekstiilit. Joissakin maissa se on huomattavasti vaikeampaa kuin toisissa. Jos me suomalaiset pystymme näyttämään esimerkkiä siitä, mitä tehdään ja pilotoimaan ideoita ja monistamaan niitä muihin maihin. Se olisi aivan ihanteellista uutta liiketoimintaa yritysten ja Suomenkin talouden kannalta katsottuna.

Sini Suomalainen [00:26:33]: Näin varmasti. Pakko tässä välissä kysyä, onko jossain maassa helpompaa kierrättää kuin suomessa? Pitäisikö meidän ottaa jostain mallia?

Kristiina Tiilikainen [00:26:41]: Riippuu vähän siitä minkälaista kierrätystä etsitään. Meillä on hyvin erilaisia tuoteryhmiä ja joissakin maissa on joillekin tuoteryhmille helpompaa löytää kierrätyskohteita kuin toisissa. Kokonaisuutena voi sanoa, että Suomi on numero ykkönen tässä kun etsitään kaikelle mahdolliselle meidän käytössä pyöriville tekstiileille uutta käyttöä ja uutta kotia.

Helena Dahlbo [00:27:17]: Täytyy kyllä kompata Kristiinaa tuossa. On hienoa, että meillä on näin edistyksellistä tutkimus- ja kehitystoimintaa tekstiilien kierrätyksen osalta. Tuntuu että osittain meillä pieni piiri edesauttaa sitä. Saadaan hyvin yritykset ja tutkimuslaitokset kimpassa tekemään töitä. Saadaan hyvä henki päälle, tehdään yhdessä ja ratkaistaan homma yhdessä. Tässä on varmaan viimeisen kymmenen vuoden aikana selvästi aktivoitunut kierrätysketjun kehittäminen, eri palasten ja osien kehittäminen yhtä aikaa, mikä on oikeastaan ainoa ratkaisu, että tämä saadaan eteenpäin. Kaikkia vaihteita kehitetään yhtä aikaa. Olen samaa mieltä, Suomessa on hyvää yhteistyötä.

Sini Suomalainen [00:28:14]: Nyt tiedetään, mistä tulee tekstiilivirrat ja mihin ne tällä hetkellä päätty. Sekin helpottaa monen toimija seuraavien askelten ottamista. Helena, kun teitte SYKEssä tutkimusta, tuliko siinä mieleen, mitä pitää selvittää sitten seuraavaksi?

Helena Dahlbo [00:28:31]: Toki siitä jäi palasia, joihin ei saatu Suomesta selvitettyä tarkkaa lukua tai tarkkoja volyymejä. Esimerkiksi ystävien ja perheiden välillä tapahtuva tekstiilien vaihto, jota paljon tapahtuu, sekä epävirallisilla kirpputoreilla ja muissa myyntipaikoissa tapahtuva tekstiilien vaihto. Se on varmaan aika mittavaa toimintaa, mutta meillä ei ollut tietoa Suomesta, mihin pohjata arviota. Käytimme ulkomaisia kirjallisuusviitteitä siihen, että tuotimme arvion tästä toiminnasta. Se olisi hyvä ihan tämän tulevan EU-raportoinninkin osalta, meidän täytyy jatkossa raportoida, paitsi tekstiilien niin muidenkin tuotteiden osalta se, miten paljon meillä uudelleenkäytetään tavaroita ja tuotteita. Senkin osalta olisi hyvä saada tarkempaa selvyyttä näistä vertaiskaupasta ja vertaisvaihdesta. Toinen on ulkomaan verkkokauppa mistä ei ole varsinaista tilastoitua tietoa, sitä olisi hyvä saada myös selvitettyä lisää. Se on varmasti sellainen, mikä kasvaa koko ajan ja tuo meille lisää tekstiilejä. Olisi kiva nähdä onko meidän arvio siitä ala- vai yläkanttiin, vai onko se oikealla kohdalla. Tietysti kaiken kaikkiaan, jos ei ajatella pelkästään tekstiilivirtoja, kiinnostaisi tietää ihmisten käyttäytymisen muutoksesta sillä tavalla, että alettaisi vielä enemmän hyväksymään käytetty tekstiili ja käyttämään kestävämpiä vaatteita laajemminkin kuin pelkästään tekstiilivirtojen osalta. Olisi mielenkiintoista selvittää, millä tavalla ihmisten käyttäytymiseen ja asenteisiin saadaan muutos, että saadaan tämä tekstiilijärjestelmä kestävämmälle pohjalle. On se sitten tekstiilien uudelleenkäytön lisäämistä tai halutaan ostaa kierrätysmateriaalia sisältävää tekstiiliä, tuntuu että kuitenkin aikamoista muutosta tarvitaan meidän käyttäytymisessä ja kulutustottumuksissa. Eikä pelkästään tekstiilien osalta, vaan ylipäätään.

Sini Suomalainen [00:31:21]: Helena, selvityksen perusteella, miten iso osa tekstiileistä tulee teollisuudesta ja miten iso osa on kuluttajien aikaansaamaa? Mietin yksittäistä kuluttajaa, joka miettii miten hän voi itse vaikuttaa. Mikä on se kuluttajatekstiilien osuus ja mikä tulee muualta?

Helena Dahlbo [00:31:39]: Kotimaan kulutuksesta yli puolet on kotitalouksien kulutusta ja poistotekstiileistä suunnilleen kolme neljäsosaa on kotitalouksista. Kyllä valtaosa on kuluttajaperäistä tekstiiliä.

Sini Suomalainen [00:32:01]: Tässä voi oikeasti vaikuttaa omillakin valinnoilla, eikä tarvitse ajatella, että ne pyörii vain jossain muualla. Ne on iholla nämä vaatteet, ne on meitä kaikkia lähellä.

Helena Dahlbo [00:32:10]: Kyllä.

Kristiina Tiilikainen [00:32:10]: Nythän tietysti täytyy muistaa se asia, jokainen kuluttaja voi myös olla yrityksessä se henkilö, joka päättää yrityksen toimintaan liittyvistä teksteistä ja niiden pyörittämisestä. Eli sitä kautta me jokainen suomalainen voidaan vaikuttaa asioihin joko yksilöinä tai työntekijänä yrityksessä tai omistajana yrityksessä.

Sini Suomalainen [00:32:44]: Tästä oli puhetta, meillä oli Hesburgerilta Heini Santos vieraana. Hän kertoi sitä, miten paljon heidän työntekijät arvostavat sitä, että heillä on kierrätysmateriaalista tehtyjä laadukkaita ja mukavia vaatteita. Se on myös rekrytointikeino joissain yrityksissä.

Sini Suomalainen [00:33:00]: Kiitos paljon Kristiina Tiilikainen ja Helena Dahlbo.

Helena Dahlbo [00:33:04]: Kiitos.

Kristiina Tiilikainen [00:33:05]: Kiitos.

Sini Suomalainen [00:33:07]: Tämä tekstiilivirtaselvitys, mistä tässä jaksossa puhuttiin, löytyy kaikkein helpoiten Googlaamalla ”SYKE + Suomen tekstiilivirtaselvitys”, löytyy SYKEN sivuilta helposti. Kuituus-podcast jää nyt lomalle, mutta nauhoitamme yhden jakson ennen lomaa. Paljastetaan se sitten vasta

elokuussa. Se on todella kiinnostava ja jaksot jatkuu sitten. Kannattaa käydä omassa suosikkipodcastpalvelussa klikkaamassa ”tilaa”. Silloin saatte heti ilmoituksen, kun uudet jaksot tulee kuunneltaviksi. Kannattaa tietysti ottaa myös seurantaan Kuituus Twitterissä ja samoin meidän sisar, Finixrevolution. Niissä käymme näiden jaksojen ilmestymisen jälkeen keskustelua Twitter-livessä. Jatketaan näillä eväillä taas elokuussa. Ihanaa kesää kaikille. Moi. [äänimerkki]

[äänite päättyy]